Í DAG OPNAR SÝNING færeyska ljósmyndarans Regin Weihe Dalsgaard í Norræna húsinu undir nafninu 2 mínútur. Myndirnar á sýningunni eru teknar á tveimur mínútum og sýna grindhvaladráp í Færeyjum, en megin-þema sýningarinnar eru viðbrögð áhorfenda, frekar en drápin sjálf. Sýningin stendur til 12. febrúar.

Gripið í tómt á Kjarvalsstöðum

KASSAR GERA VÍÐREIST Kassar á borð við þennan hafa verið vettvangur listamanna víða um Evrópu.

„Það verður til nokkurs konar sjónræn hringiða inni í kassanum," útskýrir myndlistarmaðurinn Erling T. V. Klingenberg, sem opnar í félagi við Aðalstein Stefánsson sýninguna Gripið í tómt á Kjarvalsstöðum í dag. Verkið unnu þeir sérstaklega fyrir forsmíðaðan kassa frá Ríga í Lettlandi. Verkefnið er skipulagt af EPAC, European Public Art Center, og hafa sams konar kassar verið vettvangur listamanna í Lettlandi, Eistlandi, Finnlandi, Portúgal, Spáni og Póllandi.

Verk sitt kalla Erling og Aðalsteinn Gripið í tómt og vísar titillinn í algenga reynslu hins almenna borgara þessi árin, andspænis efnahagsástandinu í vestrænum heimi og utan hans, þar sem margt hverfur í hringiðuna sem sogar allt á ófinnanlega staði.

„Við ætluðum upphaflega að láta verkið standa á Klambratúninu, en í storminum um daginn sáum við að það borgaði sig sennilega að hafa það inni við, en það stendur við austursal Kjarvalsstaða svo það er hægt að skoða það allan sólarhringinn," segir Erling.

Sýningin opnar í dag klukkan 4.

- hhs

Mæðrastyrksnefnd Reykjavíkur

þakkar af alhug öllum þeim fjölmörgu sem með vinnuframlagi og fjármunum aðstoðuðu við jólaúthlutun Mæðrastyrksnefndar 2011.

Guð blessi ykkur öll.

Mæðrastyrksnefnd Reykjavíkur

Leikfélag Reykjavíkur 115 ára
Dagskrá í Borgarleikhúsinu um Jón Múla og Jónas Árnasyni mánudaginn 16. janúar kl 18:00

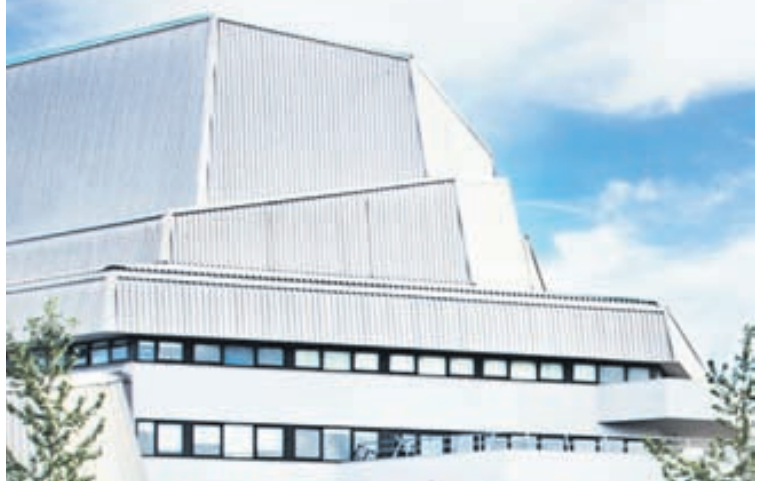
Viðar Eggertsson segir frá söngvaleikjum þeirra bræðra og fluttur verður stuttur leiklestur úr Deleríum Búbónis.

Katla Margrét Þorgeirsdóttir, Jóhann Sigurðarson, Jóhann G. Jóhannsson, Edda Þórarinsdóttir og Troels Bendtsen flytja lög úr verkum Jóns Múla og Jónasar Árnasona.

Sýndir verða heimildarþættir um listamennina Guðrún Ásmundsdóttir og Steinþór Sigurðsson, en bæði eru heiðursfélagar Leikfélags Reykjavíkur.

Kynnir er Marta Nordal.

Samkoman er öllum opin og aðgangur er ókeypis.

Hélt fyrstu einkasýninguna þegar hún var um áttrætt

Í dag verður opnuð sýning á verkun Karenar Agnete Þórarinsson í Listasafni Reykjavíkur. Karen fékkst við listmálun alla ævi en „málaði lítið og hægt" að eigin sögn.

ENDURFUNDIR Fréttablaðið fékk að smella af mynd þegar Helga Möller leit við hjá Steinunni L. Steinsen, eiganda verks sem Karen Agnete Þórarinsson málaði af Helgu þegar hún var um tíu ára gömul. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON

Karen Agnete Þórarinsson tilheyrir hópi danskra kvenna sem fylgdu íslenskum eiginmönnum heim frá Kaupmannahöfn á fyrri hluta 20. aldar eftir nám við dönsku listaakademínua.

Hún hreifst af landi og þjóð og næstu sex áratugina málaði hún og sýndi verk sín víða um land og varð virtur og vel þekktur málari. Eiginmaður Karenar var Sveinn Þórarinsson.

Í grein sýningarstjórans, Hrafnhildar Schram, í sýningarskrá segir meðal annars: „Í upphafi var Karen Agnete yfirleitt ekki nafngreind en skírskotað til hennar sem „frúarinnar" eða „konu listamannsins". Hún málaði „lítið og hægt", eins og hún sagði sjálf, og það kom fyrir að hún vann að sömu myndinni í lengri tíma með hléum. Á fleiri samsýningum þeirra hjóna fylltu verk hennar varla hálfan tug. Það var ekki fyrr en listakonan var á áttugasta og fyrsta aldursári að fyrsta einkasýning hennar á Íslandi var haldin í Gallerí Borg í Reykjavík árið 1984. Þar sýndi hún þrettán olíumálverk sem unnin voru á árunum 1980–1984. Engu að síður átti hún að baki sex áratuga listferil þegar hún lést og því er lífsverkið umtalsvert."

Á sýningunni á Kjarvalsstöðum leggur Hrafnhildur Schram áherslu á að kynna þá myndaflokka sem Karen Agnete sinnti hvað mest en það voru mannamyndir, náttúrustemmur og blóm og kyrralíf. Sýning á verkum Karenar verður opnuð í Listasafni Reykjavíkur í dag klukkan fjögur.

sigridur@frettabladid.is

ENDURFUNDIR VIÐ MÁLVERK

Helga Möller, auglýsingstjóri tímaritsins Atlanticu, bjó í nágrenni við hjónin Karen Agnete og Svein Þórarinsson í æsku. „Ég átti heima við Ægisíðu en þau á Kvisthaga. Þau voru mjög barngóð og við krakkarnir kynntumst þeim. Ég átti gulan páfagauk á þessum tíma sem ég tók oft með mér út og lét standa á hendinni minni." Stúlkan með fuglinn vakti athygli Karenar Agnetu sem spurði Helgu hvort hún væri til í að sitja fyrir hjá sér. „Ég játti því en gerði mér enga grein fyrir því hversu langan tíma þetta myndi taka en ég þurfti að koma aftur og aftur og var orðin dálítið framlág og þreytt á því að halda fuglinum." Helga minnist þess að þegar faðir hennar ætlaði að fá að sjá myndina var hún komin á sýningu í Kaupmannahöfn og vissi hún ekki betur en hún hefði verið seld þar. Þegar hún fékk svo boðskort á yfirlitssýninguna í Listasafni Reykjavíkur fór hún að grennslast fyrir um það hjá Soffíu Karlsdóttur, kynningarstjóra Listasafnsins, hvort á sýningunni væri að finna mynd af stúlku með gulan páfagauk. Svo var reyndar ekki en Soffía hafði upp á eiganda málverksins fyrir hana en hann reyndist vera Steinunn L. Steinsen. Fréttablaðið hafði samband við Steinunni og komst að því að hún keypti verkið af listakonunni fyrir 30 árum fyrir milligöngu Ríkharðs Hördal forvarðar. „Ég heimsótti hana og keypti svo þessa mynd," sagði Steinunn. Helga telur að Karen hafi mögulega málað fleiri myndir en eina eftir skissum af henni, „ég man það að á myndinni sem ég sá var ég í bláum og hvítum kjól, sem er ekki raunin á þessari mynd," segir Helga sem hafði mjög gaman af því að sjá málverkið af sér, um hálfri öld eftir að það var málað. „Það má segja að þetta hafi verið fyrsta fyrirsætustarfið mitt," segir Helga en hún starfaði sem fyrirsæta um árabil eins og margir muna.

Landið, fólkið, tungan og tæknin

Bókmenntir ★★★★

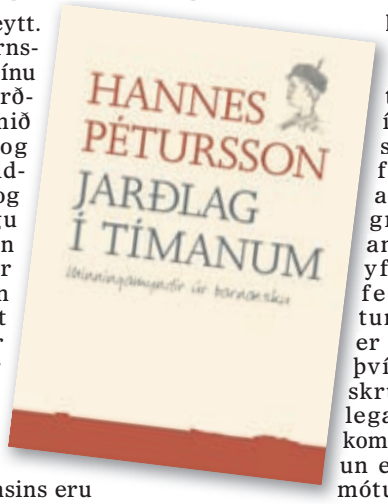
Jarðlag í tímanum

Hannes Pétursson

Opna

Hannes Pétursson hefur frá upphafi ferils síns verið þekktur fyrir kröftugt og litríkt tungutak og næmni á sögu, fólk og náttúru. Á það jafnt við um ljóð hans og prósa og minningabrotin Jarðlag í tímanum eru engin lykkja á þeirri leið.

Hér lýsir skáldið uppvaxtarárum sínum á Sauðárkróki fyrir miðja síðustu öld, bregður upp myndum af staðháttum, náttúru, híbýlum og fólkinu sem plássið byggir. Sá heimur sem hann lýsir er nútímalesanda nánast eins framandi og heimur Íslendingasagna: Sjávarkauptún með dönskum blæ, þar sem sýslumaðurinn sprangar um í fullum embættisskrúða, skrifstofumenn vinna á fleiri en einni skrifstofu, konur klæðast betri fötum seinni part dags og daglaunamenn safnast saman á götuhornum í lok vinnudags og spjalla. Allt þetta minnir fremur á norrænar kvikmyndir sem gerast eiga um síðustu aldamót en íslenskan raunveruleika.

Eitt er þó óbreytt. Uppgötvanir barnsins á umhverfi sínu og veruleika virðast ekki taka mið af umhverfi og staðháttum heldur eigin huga og þeirri barnslegu sýn að heimurinn sé undraland þar sem ævintýrin leynast við hvert fótmál og stuttur göngutúr býður upp á óvæntar uppákomur og nýjar uppgötvanir. Lýsingarnar á heimi barnsins eru það sem upp úr stendur að lestri bókarinnar loknum og hefðu að ósekju mátt fá meira rúm á kostnað lýsinga á umhverfi, staðháttum og fólkinu í kauptúni og sveit, þótt þær lýsingar séu sannarlega listavel gerðar og opni lesanda nýjan heim. Margt af því sem þar kemur fram mætti flokka sem þjóðlegan fróðleik. Hér er til haga haldið ýmsum þáttum úr daglegu lífi Íslendinga á horfinni öld þegar veröldin sem var stóð á hengiflugi breytinganna.

Það er fleira en heimurinn sem bókin lýsir sem tilheyrir horfnum tíma. Tungumálið er gullaldartungumál íslenska sveitasamfélagsins og aftur og aftur grípur lesandi andann á lofti yfir krafti og fegurð þessa tungutaks, sem er eins langt frá því að vera uppskrúfað og mögulega er hægt að komast. Hver hugsun er fullkomlega mótuð og skilað í einföld- um, knöppum stíl þar sem hvert orð hefur vægi. Svona texti sést ekki lengur á prenti, hvað þá að þetta tungumál heyrist í daglegu tali. Eiginlega ætti að skylda alla sem senda frá sér texta á íslensku til að lesa þessa bók og lesa hana vel. Melta hverja setningu og skynja þá möguleika sem tungumálið býður upp á.

Friðrika Benónýsdóttir

Niðurstaða: Blanda af þjóðlegum fróðleik og minningabrotum úr heimi barns á öndverðri síðustu öld. Gullaldartexti sem ætti að vera skyldulesning.